Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny − *Ponad słowami* klasa 3 część 2. Edycja 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w drugim semestrze klasy 3. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

* zakres rozszerzony

materiał obligatoryjny

materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń potrafi:	**Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:**	**Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:**	**Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:**	**Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:**
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – O EPOCE					
1. Dwudziestolecie międzywojenne – kontekst historyczno-społeczny	• określić ramy czasowe epoki • scharakteryzować ideologie totalitarne dwudziestolecia międzywojennego	• zaprezentować problemy społeczne II Rzeczypospolitej	• wypowiedzieć się na temat przemian politycznych i społecznych w dwudziestoleciu międzywojennym	• dokonać analizy wpływu I wojny światowej na nastroje społeczne	• porównać styl życia w czasach Młodej Polski z tym obowiązującym w dwudziestoleciu międzywojennym
2. i 3. Filozofia i sztuka dwudziestolecia międzywojennego	• wymienić kierunki filozoficzne oraz nurty w sztuce dwudziestolecia międzywojennego	• zaprezentować założenia fenomenologii, psychoanalizy i katastrofizmu • zaprezentować cechy kierunków w sztuce dwudziestolecia międzywojennego	• wskazać najważniejsze cechy teatru w dwudziestoleciu międzywojennym	• porównać architekturę secesyjną i modernistyczną	• dokonać analizy malarstwa dwudziestolecia międzywojennego
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
4. Wprowadzenie do literatury dwudziestolecia międzywojennego	• wymienić wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego	• scharakteryzować wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego • wymienić najważniejsze grupy poetyckie okresu	• wymienić najistotniejszych twórców z epoki	• wypowiedzieć się na temat związków pomiędzy atmosferą społeczno-polityczną epoki a nurtami i tematami w literaturze	• wypowiedzieć się na temat specyfiki kultury dwudziestolecia międzywojennego w Polsce

		międzywojennego w Polsce			
5. Podróż w nieistnienie – *Topielec* Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat bohatera wiersza • opisać sytuację liryczną w utworze • wypowiedzieć się na temat różnych form opisu kontaktu człowieka z przyrodą w literaturze	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków stylistycznych użytych w utworze • zinterpretować tytuł wiersza • wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania śmierci w utworze	• omówić aspekt epistemologiczny utworu	• dokonać analizy sposobu kreacji przestrzeni w wierszu
6. Człowiek wobec niedoskonałości świata – *Dusiołek* Bolesława Leśmiana	• omówić treść utworu • wskazać elementy ludowe w utworze	• wskazać cechy ballady • omówić funkcję elementów ludowych w utworze • wyjaśnić, na czym polega humor w wierszu, i omówić jego funkcję	• wskazać konteksty (bohater wadzący się z Bogiem, bohaterowie ludowi)	• odczytać przenośny sens opowiadanej historii	• omówić funkcję kolokwializmów w wierszu
7. Konteksty i nawiązania – Jarosław Marek Rymkiewicz, *Ogród w Milanówku, koty styczniowe*	• omówić treść wiersza • zaprezentować sytuację liryczną w utworze	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza i jego stosunku do świata natury	• wskazać konteksty związane z motywem ogrodu	• zinterpretować kluczowe motywy w wierszu	• porównać wiersz Jarosława Marka Rymkiewicza z *Dusiołkiem* Bolesława Leśmiana
8. Symboliczne znaczenie tańca w wierszu *Świdryga i Midryga* Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza	• wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i omówić	• omówić sposób opisania tańca w wierszu • wskazać w wierszu elementy groteski i	• zinterpretować treści symboliczne utworu • zinterpretować puentę utworu	• omówić sposób przedstawienia w wierszu relacji między życiem a śmiercią

		ich funkcję	określić jej funkcję • wskazać konteksty związane z motywem tańca • omówić funkcję fantastyki w wierszu		
9. Zmysłowy obraz intymności – *** [*W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem*] Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w wierszu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i wskazać ich funkcję	• wypowiedzieć się na temat roli natury w budowaniu znaczeń	• wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawienia cielesności	• omówić zabiegi językowe budujące atmosferę intymności w utworze
10. Piękno i brzydota – *Żołnierz* Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza	• wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu	• omówić dosłowną i symboliczną funkcję analogii pomiędzy kalekim żołnierzem a drewnianą figurą • omówić koncepcję Boga, która wyłania się z wiersza	• zinterpretować wymowę utworu • wskazać konteksty związane ze sposobem ukazywania brzydoty w tekstach kultury	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
11. Co jest po drugiej stronie? – *Dziewczyna* Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza • zdefiniować balladę	• wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• określić cel bohaterów ballady w sensie dosłownym i symbolicznym • wskazać konteksty związane z bohaterami wierzącymi w sny	w kontekście utworu • zinterpretować metaforykę ballady • sformułować tezę interpretacyjną utworu	• wypowiedzieć się na temat paradoksu ludzkiej egzystencji
12. Krytyczne czytanie tekstu	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić	• podjąć polemikę

				własne sądy	
13. Prowokacja artystyczna – *Wiosna. Dytyramb* Juliana Tuwima (fragmenty)	• wypowiedzieć się na temat grupy Skamander • wymienić cechy poezji skamandrytów • omówić treść fragmentów utworu	• omówić sposób przedstawienia święta wiosny w mieście • wskazać środki językowe użyte w utworze	• wypowiedzieć się na temat funkcji tłumu we fragmentach wiersza • wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawiania wiosny w tekstach kultury	• zinterpretować znaczenie tłumu i wiosny w kontekście utworu oraz twórczości skamandrytów • zinterpretować znaczenie fragmentu: *Tłumie! Ty masz RACJĘ!!!*	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
14. Manifest poetycki – *Do krytyków* Juliana Tuwima	• omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w utworze	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić stosunek podmiotu lirycznego wiersza do adresatów lirycznych • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• wskazać konteksty związane z rolą poety i poezji • odnieść treść wiersza do programu poetyckiego skamandrytów	• zaprezentować koncepcję poety wyłaniającą się z wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
15. Eksperymenty językowe – *Słowisień* Juliana Tuwima	• zaprezentować skojarzenia z wyrazami użytymi w tekście	• zrekonstruować sens wiersza	• omówić warstwę brzmieniową utworu	• dokonać analizy budowy słowotwórczej wyrazów użytych w wierszu	• wskazać w wierszu synestezję
16. Powrót do źródeł poezji – *Rzecz Czarnoleska* Juliana Tuwima	• wskazać w wierszu słowa klucze	• wymienić zasługi renesansowego poety przedstawione w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze	• zaprezentować rolę Jana Kochanowskiego w literaturze polskiej • wypowiedzieć się na temat funkcji słowa w poezji	• wskazać uniwersalne prawdy zawarte w utworze	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
17. Satyra społeczno-	• omówić treść fragmentów utworu	• omówić kompozycję	• objaśnić, w czym przejawiają się	• zinterpretować znaczenie opisu balu	• odnaleźć we fragmentach utworu

polityczna – *Bal w Operze* Juliana Tuwima (fragmenty)		fragmentów tekstu • porównać przebieg balu z jego opisem w prasie • rozpoznać środki językowe użyte we fragmentach utworu i określić ich funkcję • wskazać we fragmentach utworu elementy stylu potocznego i określić jego funkcję	ekspresjonizm i katastrofizm we fragmentach utworu	we fragmentach utworu	elementy groteskowe i określić ich funkcję
18. Czas obśmiany, czas oswojony – *Czas krawiec kulawy* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej	• omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną w utworze	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wyjaśnić, dlaczego wyraz *Czas* został zapisany wielką literą • wskazać w wierszu elementy języka potocznego i określić ich funkcję	• zinterpretować metaforyczne znaczenie utworu • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
19. Epigramatyczny charakter *Pocałunków* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej (wybór)	• określić rodzaj liryki • przedstawić sytuację liryczną w utworach • zdefiniować epigramat	• rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić ich funkcję • wskazać cechy gatunkowe utworów	• zaprezentować sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot mówiący w wierszach • rozpoznać ironię w wierszach • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji tekstów	• zinterpretować puenty utworów • omówić wizję kobiety i miłości, jaka wyłania się z wierszy	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworów
20. Lęk przed starością – *Stara kobieta* Marii	• wymienić cechy starości przedstawione w utworach	• rozpoznać środki językowe użyte w tekstach i określić ich	• omówić sposób przedstawienia w utworach starości i	• zinterpretować znaczenie wierszy Krystyny Miłobędzkiej	• zinterpretować i porównać puenty wierszy

Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i *gubione* Krystyny Miłobędzkiej (wybór)		funkcję • wskazać w utworach elementy języka potocznego i określić ich funkcję • rozpoznać środki stylistyczne użyte w wierszach i określić ich funkcję	samotności • porównać tematy wierszy Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i Krystyny Miłobędzkiej • określić stosunek do upływającego czasu w wierszach obu poetek		
***21.** Obraz procesu twórczego w *Cieślach* Juliana Przybosia	• wskazać w wierszu słownictwo związane z pracą cieśli	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• odnaleźć w tekście wskazówki świadczące o możliwości jego metaforycznego odczytania • omówić awangardowy charakter utworu • wskazać konteksty związane z autotematyzmem w literaturze	• zinterpretować tytuł wiersza w sposób dosłowny i metaforyczny • zinterpretować symbolikę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
***22.** Pochwała urbanizacji – *Gmachy* Juliana Przybosia	• wskazać w wierszu elementy związane z miastem	• omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza	• wskazać w wierszu figury eksplozywne i wyjaśnić ich znaczenie • wskazać konteksty związane z obrazem miasta w literaturze	• zinterpretować symbole zawarte w wierszu • zinterpretować metaforykę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
***23.** Relacja między naturą a człowiekiem w wierszu	• wskazać w wierszu elementy pejzażu górskiego	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu	• przedstawić genezę wiersza • odnieść wiersz do	• omówić ukazaną w wierszu relację pomiędzy człowiekiem a naturą	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

Z Tatr Juliana Przybosia	• wyjaśnić, który moment tragicznej wyprawy został ukazany w wierszu	• omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	tradycji literackiej	• zinterpretować metaforykę utworu	
***24.** Człowiek wobec ogromu katedry – *Notre-Dame* Juliana Przybosia	• wskazać w wierszu elementy architektury gotyckiej	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• omówić boski i ludzki aspekt katedry • zinterpretować metaforykę utworu	• sformułować tezę interpretacyjną wiersza • zinterpretować puentę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
***25.** Poetyka katastrofizmu w wierszu *Równanie serca* Juliana Przybosia	• odnaleźć w utworze słowa klucze i uzasadnić ich wybór • wskazać w wierszu obrazy natury i wojny	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• zinterpretować funkcję przyrody w wierszu • odnieść topos ptaka do tradycji literackiej • wskazać w utworze elementy katastrofizmu	• zinterpretować tytuł w kontekście utworu • zinterpretować topos ptaka	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
***26.** Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• omówić funkcję środków językowych w tekście
27. Poetycki obraz wsi w utworze *Na wsi* Józefa Czechowicza	• omówić treść wiersza • wskazać w utworze elementy związane z krajobrazem wiejskim	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu	• odnieść wiersz do tradycji literackiej • wskazać fragmenty tekstu, w których	• zinterpretować puentę wiersza	• omówić sposób budowania w utworze atmosfery harmonii i spokoju

		lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	pojawiają się sygnały niepokoju		
28. Sen – brat śmierci. *ballada z tamtej strony* Józefa Czechowicza	• omówić treść wiersza • wskazać w utworze cechy ballady i omówić funkcję ich wykorzystania	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • wskazać adresata lirycznego wiersza • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję	• wskazać w wierszu aluzje literackie i kulturowe oraz określić ich funkcję • omówić motywy oniryczne w utworze	• sformułować tezę interpretacyjną utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
29. Katastroficzna wizja rzeczywistości w wierszu *mały mit* Józefa Czechowicza	• określić sytuację komunikacyjną w wierszu	• omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • wskazać w tekście elementy charakterystyczne dla kołysanki	• wskazać w utworze fragmenty świadczące o poczuciu zagrożenia • wypowiedzieć się na temat wizji rzeczywistości wyłaniającej się z wiersza	• postawić tezę interpretacyjną • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
30. Poezja w czasach zagrożenia – *żal* Józefa Czechowicza	• wskazać w wierszu elementy mówiące o zagładzie	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję	• omówić sposób przedstawienia zagłady w wierszu • odnieść sposób przedstawienia katastrofy do tradycji literackiej	• zinterpretować metaforykę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
31.	• odczytać wskazówki	• zinterpretować teksty	• wyjaśnić, czym są	• określić rolę kontekstów	• omówić funkcję

Interpretacja tekstu – ćwiczenia	dotyczące interpretacji tekstów	według podanych wskazówek	konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, egzystencjalny	w odczytaniu sensów utworów	środków językowych w tekście
32. i 33. Dom rodzinny i rewolucja w *Przedwiośniu* Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść powieści • opisać dom rodzinny Cezarego Baryki • omówić etapy rewolucji przedstawione w powieści	• omówić sposób przedstawienia rewolucji w powieści • zaprezentować stosunek do rewolucji Cezarego Baryki, Seweryna Baryki i Jadwigi Barykowej • omówić relację Cezarego i jego matki	• omówić ewolucję poglądów Cezarego na temat rewolucji • zaprezentować etapy dojrzewania Cezarego	• omówić wpływ doświadczenia rewolucji na głównego bohatera	• odnieść sposób przedstawienia rewolucji do tradycji literackiej
34. i 35. Dwór szlachecki i miłość w *Przedwiośniu* Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować mieszkańców Nawłoci • omówić rozkład dnia mieszkańców dworku	• omówić sposób przedstawienia dworku szlacheckiego w Nawłoci • omówić zauważony przez Cezarego kontrast pomiędzy życiem w Nawłoci i w Chłodku	• wskazać nawiązania do *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza w sposobie przedstawienia dworku i jego mieszkańców	• omówić wpływ pobytu Cezarego w Nawłoci na proces kształtowania się jego światopoglądu	• dokonać analizy przemyśleń Cezarego Baryki na temat sposobu życia Wielosławskich • omówić kontekst literacki (*Pan Tadeusz* Adama Mickiewicza)
36. i 37. Wolna ojczyzna i polityka w *Przedwiośniu* Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować opisaną w powieści rzeczywistość II Rzeczypospolitej	• zaprezentować recepty Szymona Gajowca i Antoniego Lulka na poprawę sytuacji mieszkańców II Rzeczypospolitej • zaprezentować poglądy Cezarego wyrażane w dyskusji z Szymonem Gajowcem i Antonim Lulkiem	• zinterpretować dosłowne i metaforyczne znaczenie tytułu powieści	• zinterpretować ostatnią scenę powieści	• dokonać analizy sceny, w której Cezary Baryka przekracza granicę, i omówić jej wpływ na budowanie światopoglądu bohatera

38. Podróż do mitycznej Polski w *Przedwiośniu* Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować opowieść o szklanych domach	• omówić stosunek do Polski Seweryna Baryki, Jadwigi Barykowej i Cezarego Baryki • wskazać elementy utopii w opowieści o szklanych domach	• zinterpretować symboliczne znaczenie szkła • odnieść przedstawiony w powieści motyw utopii do tradycji literackiej	• zinterpretować metaforyczne znaczenie opowieści o szklanych domach	• omówić funkcję opowieści o szklanych domach w planie ideologicznym powieści
39. *Przedwiośnie* Stefana Żeromskiego – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)	• omówić narrację powieści	• omówić kompozycję utworu	• wskazać w powieści elementy realizmu i symbolizmu oraz określić ich funkcję	• wskazać w powieści kontrasty i określić ich funkcję	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy opisów naturalistycznych
40. Nawiązania – Tomasz Różycki, *Szklane domy*	• omówić treść wiersza • wskazać przedstawione w utworze elementy codzienności	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję • przedstawić cechy grup A i B	• omówić sposób wykorzystania w wierszu mitu szklanych domów	• zinterpretować metaforykę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
41. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
42. i 43. Powrót do szkoły, czyli wieczna gęba ucznia – *Ferdydurke* Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • wymienić cechy chłopiąt i chłopaków • opisać przedstawicieli ciała pedagogicznego • zrelacjonować przebieg lekcji	• wymienić cechy formy szkoły • odnieść sposób przedstawienia szkoły w *Ferdydurke* do swoich doświadczeń	• omówić zabiegi manipulacyjne Pimki mające wpędzić Józia w formę ucznia • zaprezentować mechanizm upupiania • omówić funkcję groteskowego	• objaśnić mechanizm symetrii i analogii na przykładzie tworzenia się stronnictw chłopaków i chłopiąt	• dokonać analizy wojny na miny i wyjaśnić jej metaforyczny sens

	języka polskiego		przedstawienia rzeczywistości		
44. Forma uświadomiona i rozbicie formy – *Ferdydurke* Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować pobyt Józia u Młodziaków	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek • wskazać elementy formy nowoczesnych	• omówić stosowane przez Józia strategie rozluźniania formy nowoczesnych	• dokonać analizy zabiegu manipulowania formą podczas prezentowania Józia Młodziakom przez Pimkę	• dokonać analizy sceny rozbicia formy w pokoju Zuty
45. Piekło Formy – szkoła, nowoczesność, tradycja. *Ferdydurke* Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować fragment, w którym pojawia się wyraz *łydka*	• zaprezentować sposób mówienia o gębie w dworku Hurleckich • wyjaśnić uniwersalne znaczenie pojęć: *pupa*, *łydka* i *gęba*	• zinterpretować znaczenie pojęcia *pupa* w kontekście szkoły • zinterpretować znaczenie pojęcia *łydka* w kontekście formy nowoczesnych • zinterpretować znaczenie pojęcia *gęba* w kontekście dworku Hurleckich • zinterpretować znaczenie pojęcia *forma* (w odniesieniu do powieści oraz uniwersalne)	• zinterpretować ostatni akapit powieści	• omówić strategie manipulowania formą
46. *Ferdydurke* Witolda Gombrowicza – powieść awangardowa (lektura obowiązkowa)	• omówić narrację powieści • omówić język utworu	• omówić funkcję neologizmów użytych w utworze • omówić kompozycję powieści	• wskazać w utworze elementy awangardowe	• omówić rolę groteski w budowaniu znaczeń utworu	• wyjaśnić, na czym polega groteskowy charakter rzeczywistości przedstawionej w *Ferdydurke*
47. Nawiązania – Tomasz	• omówić treść fragmentów tekstu	• omówić kompozycję	• porównać *Przykład wielkości* z wojną na	• zinterpretować tytuł i puentę tekstu	• wyjaśnić, na czym polega lekcja

Wiśniewski, *O pochodzeniu łajdaków…* (fragmenty)		miniatury • wskazać w miniaturze elementy gombrowiczowskiej Formy	miny • wskazać w utworze elementy groteski		dojrzałości w utworze
***48. i 49.** W labiryncie sklepów cynamonowych Brunona Schulza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść tekstów • wymienić realistyczne i fantastyczne etapy wędrówki bohatera	• omówić rolę matki i ojca w tekstach • wypowiedzieć się na temat narratora tekstów • rozpoznać środki językowe użyte w tekstach i określić ich funkcję • omówić cechy rzeczywistości onirycznej	• wskazać moment przekraczania granicy pomiędzy realizmem a rzeczywistością oniryczną • omówić motyw labiryntu i zinterpretować jego znaczenie • omówić przestrzenie: wewnętrzną i zewnętrzną	• zinterpretować symbolikę sklepów cynamonowych • omówić sensualny obraz świata w tekstach • omówić aspekty mitu pojawiające się w tekstach	• dokonać analizy obrazu Marca Chagalla *Ja i wieś* w kontekście tekstów
***50.** Nawiązania – Tadeusz Nowak, *Przebudzenia* (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• określić narrację tekstu • wypowiedzieć się na temat narratora utworu • rozpoznać środki językowe użyte we fragmentach tekstu i określić ich funkcję	• porównać sposoby kreowania świata we fragmentach utworu i w tekstach Brunona Schulza	• zinterpretować znaczenie koegzystowania bohatera z przyrodą	• odnaleźć w utworze elementy mityzacji rzeczywistości
***51.** Nawiązania – Maciej Płaza, *Skoruń* (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• omówić subiektywny charakter narracji utworu	• omówić sposoby kreacji bohaterów	• dokonać analizy sposobu opisywania zdarzeń w tekście	• porównać sposoby obrazowania w *Skoruniu* Macieja Płazy i *Sklepach cynamonowych* Brunona Schulza
***52.** Rewolucja w szewskim warsztacie – *Szewcy* Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • zaprezentować zarzuty szewców w stosunku do ich oponentów	• wskazać elementy groteski w kreacji bohaterów	• porównać wypowiedzi Sajetana i Scurvy'ego pod kątem postaw przyjmowanych przez bohaterów	• dokonać analizy didaskaliów pod kątem syntezy sztuk i znaczeń symbolicznych	• wyjaśnić, na czym polega katastroficzny charakter wypowiedzi Sajetana
***53.**	• wskazać imiona i	• zaprezentować	• wyjaśnić, na czym	• dokonać analizy relacji	• odnieść kreację Księżnej

Kreacja postaci w *Szewcach* Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	nazwiska znaczące oraz wyjaśnić ich sens	przemiany Scurvy'ego i określić ich funkcję • zaprezentować przemiany Księżnej i określić ich funkcję	polega groteskowość przedstawiania postaci	pomiędzy Księżną a Prokuratorem	do archetypów kobiecości
***54.** Praca, rewolucja, totalitaryzm w *Szewcach* Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	• nazwać i scharakteryzować kolejne rewolucje	• omówić sposób wykorzystania motywu pracy w *Szewcach* • omówić funkcję Hiper-Robociarza	• odnieść kolejne przewroty przedstawione w tekście do kontekstu historycznego	• omówić społeczne, światopoglądowe i psychologiczne motywacje poszczególnych grup rewolucjonistów	• omówić funkcję przemocy w utworze
***55.** *Szewcy* Stanisława Ignacego Witkiewicza – forma i struktura dzieła (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować teorię Czystej Formy	• omówić katastroficzny charakter zakończenia utworu • wyjaśnić, w jaki sposób Witkacy realizuje w tekście teorię Czystej Formy	• omówić awangardowy i groteskowy charakter didaskaliów • zinterpretować symbolikę przedmiotów o szczególnym znaczeniu	• zinterpretować zakończenie utworu	• odczytać zakończenie *Szewców* w kontekście triady heglowskiej
***56.** *Szewcy* Stanisława Ignacego Witkiewicza a inne teksty kultury (lektura obowiązkowa)	• porównać zakończenia *Szewców* i *Ferdydurke*	• porównać sposoby ukazania rewolucji w *Szewcach* Witkacego i *Nie-Boskiej komedii* Zygmunta Krasińskiego	• omówić związek pomiędzy motywem nudy w *Szewcach* a dekadencką melancholią	• dokonać analizy obrazu Mileny Chmielewskiej *Nuda* w kontekście motywu nudy w utworze • omówić dyskurs kulturowy pomiędzy *Szewcami* a *Weselem* Stanisława Wyspiańskiego	• porównać motywy rewolucji w *Szewcach* i filmie Lecha Majewskiego *Młyn i krzyż*
***58.** Jednostka kontra urząd w *Procesie* Franza Kafki (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • opisać sąd, przed którym staje bohater	• scharakteryzować głównego bohatera tekstu • omówić reakcje bohatera na poranne zajście	• omówić świat przedstawiony pod kątem absurdu i groteski	• omówić przestrzeń powieści w odniesieniu do motywu labiryntu	• odnieść motyw labiryntu do tradycji kulturowej
***59. i 60.** *Proces* Franza Kafki –	• omówić rolę rodziny i znajomych w życiu	• omówić przemianę bohatera utworu	• wskazać w tekście aluzje biblijne i zinterpretować	• zinterpretować przypowieść o	• porównać ujęcia motywu labiryntu w *Procesie* Franza

symboliczne odczytanie powieści (lektura obowiązkowa)	głównego bohatera utworu	• omówić kompozycję utworu	ich znaczenie • omówić sposób kreacji świata przedstawionego podkreślający ponadczasowość utworu	odźwiernym • zinterpretować rozmowę bohatera z księdzem • omówić symboliczne znaczenie człowieka w oknie na początku i końcu powieści • zinterpretować zakończenie powieści	Kafki i *Sklepach cynamonowych* Brunona Schulza • porównać wizje ludzkiego losu przedstawione w *Procesie* Franza Kafki i *Szewcach* Stanisława Ignacego Witkiewicza
***61. i 62.** Woland i jego świta – *Mistrz i Małgorzata* Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	• omówić treść powieści • przedstawić członków szatańskiej świty	• omówić sposoby przedstawiania szatana w różnych epokach • scharakteryzować Wolanda (m.in. przez pryzmat opinii wygłaszanych na jego temat) • scharakteryzować członków szatańskiej świty • określić funkcję członków szatańskiej świty w powieści	• wskazać w kreacji szatana nawiązania do *Fausta* Johanna Wolfganga Goethego • omówić sposoby przedstawienia dobra i zła na świecie w *Mistrzu i Małgorzacie* Michaiła Bułhakowa oraz *Fauście* Johanna Wolfganga Goethego • wyjaśnić sens przemiany bohaterów podczas lotu w przestworzach	• zinterpretować motto w odniesieniu do całości utworu • omówić symbolikę przestrzeni w powieści	• odnieść sposób przedstawienia szatana w powieści do tradycji kulturowej
***63.** Czy mieszkańcy Moskwy zmienili się wewnętrznie? – *Mistrz i Małgorzata* Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować scenę w Variétés • zaprezentować wady mieszkańców Moskwy przedstawione przez narratora w scenie w Variétés i w całej powieści	• przedstawić sposób kreacji bohaterów drugoplanowych w utworze	• wskazać w scenie w Variétés topos *theatrum mundi* i określić jego funkcję • zinterpretować sposób zachowania szatańskiej świty w stosunku do mieszkańców Moskwy	• przedstawić scenę w Variétés i omówić jej znaczenie w planie ideowym powieści	• wskazać podobieństwa w sposobie ukazania wielkomiejskiego społeczeństwa na obrazie Ottona Dixa *Wielkie miasto* i w powieści Michaiła Bułhakowa
***64.** Miłość, która ocala – *Mistrz i Małgorzata*	• omówić pierwsze spotkanie mistrza i Małgorzaty	• omówić kreację Małgorzaty	• omówić miłość bohaterów w kategorii fatalizmu	• dokonać analizy przemiany Małgorzaty w wiedźmę w kontekście	• omówić sposób zreinterpretowania historii Fausta i Małgorzaty w

Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować historię miłości bohaterów		• zinterpretować zachowanie Małgorzaty po balu u szatana	wolności • zinterpretować zakończenie historii mistrza i Małgorzaty	powieści
***65.** Wątki biblijne w *Mistrzu i Małgorzacie* Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	• porównać kreacje Jeszui i Piłata z biblijnymi pierwowzorami • omówić filozofię Jeszui	• omówić sposób psychologizacji Jeszui i Piłata w powieści • omówić sposób kreacji Piłata	• omówić funkcję wprowadzenia historii Jeszui i Piłata do powieści • omówić sposoby przedstawienia Mateusza Lewity i Judy z Kiriatu • omówić relacje pomiędzy Wolandem i Mateuszem w końcówce powieści	• zinterpretować znaczenie sekularyzacji historii biblijnej • zinterpretować symboliczne znaczenie tęsknoty Piłata	• odnieść sposób przedstawienia Jeszui do tradycji kulturowej
***66.** Nawiązania – Ewa Lipska, *Miłość, droga Pani Schubert*… (wybór)	• omówić treść fragmentów utworów	• określić cechy gatunkowe utworów • scharakteryzować nadawcę listów	• wskazać metafory opisujące miłość i zinterpretować ich znaczenie	• porównać sposób kreacji miłości w utworach Ewy Lipskiej z historią mistrza i Małgorzaty	• omówić obraz Marca Chagalla *Kochankowie z Vence* w kontekście utworów
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
67. i 68. Poprawność językowa. Norma językowa i innowacje językowe	• zdefiniować normę językową • wymienić kryteria poprawności językowej • zaprezentować podział innowacji językowych • wymienić funkcje innowacji językowych • zdefiniować modę językową	• wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową • wskazać wyrazy zgodne z normą językową	• wyjaśnić zmiany zachodzące w normie językowej • ocenić podane elementy pod kątem kryteriów poprawności językowej	• odróżnić zamierzoną innowację językową od błędu językowego	• omówić funkcje innowacji językowych w tekstach literackich
69.	• posługiwać się nowo	• wykorzystywać teorię	• poszerzać swoją	• funkcjonalnie	• wykorzystywać

Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	poznanym słownictwem	podczas wykonywania zadań	świadomość językową	wykorzystywać wiedzę językową	wiedzę językową przy analizie tekstów literackich
70. Błędy językowe	• zaprezentować klasyfikację błędów językowych • wymienić typy błędów językowych	• przedstawić podział błędów językowych ze względu na obszary języka • zaprezentować przyczyny powstawania błędów językowych • wskazać błędy językowe w tekście	• nazwać błędy językowe znalezione w tekście	• poprawić błędy językowe	• wyjaśnić, na czym polegają błędy językowe w tekście
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
***71.** Felieton	• zaprezentować cechy i funkcje felietonów • wymienić rodzaje felietonów • zaprezentować etapy tworzenia felietonów	• wskazać cechy stylu publicystycznego w felietonie • omówić kompozycję felietonów	• omówić język i styl felietonów • dokonać analizy języka podanego felietonu	• zredagować felieton	
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
72. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
WOJNA I OKUPACJA – O EPOCE					
73. Wojna i okupacja –	• określić ramy czasowe epoki	• opisać sytuację panującą w	• omówić zjawisko Holokaustu	• omówić rolę Polskiego Państwa	• scharakteryzować życie codzienne w

kontekst historyczno-społeczny	• opisać formy represji na obszarach okupowanych przez III Rzeszę	okupowanej Polsce		Podziemnego	Generalnym Gubernatorstwie
74. Sztuka wobec wojny	• zaprezentować ograniczenia rozwoju sztuki w czasie II wojny światowej • wymienić formy funkcjonowania sztuki w czasie II wojny światowej	• omówić wpływ wojny na rozwój sztuki i sytuację artystów	• omówić funkcję sztuki okolicznościowej na okupowanych terenach • omówić rolę fotografii w czasie II wojny światowej	• zinterpretować dzieła sztuki powstałe w okresie wojny i okupacji	• analizować dzieła sztuki okresu wojny i okupacji pod względem formalnym
WOJNA I OKUPACJA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
75. Historiozoficzna refleksja nad dziejami ludzkości w wierszu *Historia* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	• wskazać w wierszu elementy związane z militariami	• omówić sposób prezentowania upływającego czasu przez podmiot liryczny wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• zinterpretować funkcję odwołań do militarnej przeszłości • zaprezentować koncepcję dziejów wyłaniającą się z wiersza • omówić funkcję zestawienia w wierszu przeszłości i teraźniejszości	• zinterpretować ostatnią strofę wiersza	• odnieść zawartą w wierszu historiozoficzną koncepcję dziejów do tradycji literackiej
76. Tragizm pokolenia Kolumbów w wierszu *Pokolenie* [*Wiatr drzewa spienia…*] Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	• wskazać motywy arkadyjskie i katastroficzne w pierwszej części wiersza	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w	• zinterpretować zestawienie motywów arkadyjskich i katastroficznych w utworze • omówić	• zinterpretować znaczenie odwołania do *Iliady* Homera • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

		wierszu i określić ich funkcję	kompozycyjną funkcję paralelizmów w środkowej części wiersza • wypowiedzieć się na temat wartości utraconych przez członków pokolenia		
77. *Z głową na karabinie* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – polemika z poezją tyrtejską	• wskazać w wierszu elementy przeszłości i teraźniejszości	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić sposób i funkcje kontrastowego zestawienia przeszłości i teraźniejszości • odnieść przedstawiony w wierszu motyw żołnierza do tradycji literackiej	• zinterpretować metaforykę tekstu • zinterpretować puentę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
78. Dziecko wobec wojny – *Elegia o…* [*chłopcu polskim*] Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	• wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • wskazać w wierszu cechy elegii	• odnieść motyw cierpiącej matki do tradycji literackiej • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego utworu	• zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
79. Mityzacja miłości w *Erotyku* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	• wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza • opisać przedstawione w wierszu relacje między kochankami	• wskazać cechy liryki miłosnej w utworze • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w	• wskazać kontekst biograficzny utworu • określić nastrój wiersza i wskazać środki językowe, dzięki którym został on osiągnięty	• zinterpretować ostatnią strofę – dedykację	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

		wierszu i określić ich funkcję			
80. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• omówić funkcję środków językowych w tekście
81. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
82. Problem etycznej odpowiedzialności świadków zbrodni w wierszu *Campo di Fiori* Czesława Miłosza	• omówić treść wiersza • wskazać podobieństwa pomiędzy opisanymi wydarzeniami	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza	• wskazać konteksty historyczne utworu • omówić znaczenie motywu karuzeli dla przekazu wiersza	• sformułować tezę interpretacyjną utworu • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
83. Pytania o sens sztuki po wojnie – *Przedmowa* Czesława Miłosza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• scharakteryzować dwa modele poezji ukryte pod sformułowaniami: *mowa prosta* i *czarodziejstwo słów*	• zinterpretować metaforykę utworu • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
84. Dwa obrazy rzeczywistości w *Walcu* Czesława Miłosza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać dwa plany	• omówić kompozycję wiersza • wyjaśnić funkcję klamry kompozycyjnej w	• zaprezentować sposób ukazania balu • omówić obrazy poetyckie będące wizjami katastrofy	• odnieść wykorzystany w wierszu motyw tańca do tradycji literackiej • zinterpretować metaforykę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

	czasowe	utworze • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i omówić ich funkcję	XX w.		
85. Wyznanie ocalonego – *Ocalony* Tadeusza Różewicza	• wskazać kontrastowe pojęcia wymienione przez podmiot liryczny	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• omówić funkcję wykorzystania kontrastowych pojęć • omówić funkcję powtórzenia wyrazu *widziałem* • wskazać w wierszu konteksty biblijne i wyjaśnić ich funkcję	• zinterpretować funkcję klamry kompozycyjnej utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
86. Manifestacja żalu w *Lamencie* Tadeusza Różewicza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • wymienić przedstawione w wierszu atrybuty młodości • wskazać adresata lirycznego wiersza	• omówić kompozycję wiersza • wskazać w utworze cechy gatunkowe lamentu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• omówić funkcję prezentacji w wierszu atrybutów młodości • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza • wskazać w utworze nawiązania biblijne i mitologiczne oraz określić ich funkcję	• zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
87. Samotność w cierpieniu – *Ściana* Tadeusza Różewicza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• omówić sposób przedstawienia bohaterki utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić	• odnieść obraz cierpiącej matki do tradycji kulturowej	• omówić symbolikę tytułowej ściany	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

		ich funkcję			
88. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• omówić funkcję środków językowych w tekście
89. Człowiek wobec człowieka w *Proszę państwa do gazu* Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść tekstu • zaprezentować różne reakcje osób wychodzących z wagonów	• omówić kreację narratora tekstu • omówić kreacje bohaterów tekstu • omówić sposób przedstawienia esesmanów	• omówić konteksty: historyczny i biograficzny • omówić funkcję gwary obozowej w tekście	• wskazać cechy człowieka zlagrowanego	• omówić funkcję behawioralnego sposobu opisu bohaterów
90. Człowiek wobec zła w *Proszę państwa do gazu* Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić zachowania więźniów	• wskazać elementy opisu behawioralnego w prezentacji rzeczywistości obozowej	• wypowiedzieć się na temat relacji kat – ofiara w tekście • wyjaśnić, na czym polega Dekalog odwrócony w rzeczywistości obozowej	• omówić sposób przedstawienia w tekście tragizmu więźniów	• dokonać analizy sposobu prowadzenia rozmowy przez więźniów przed przybyciem transportu
91. Nawiązania – Jan Józef Szczepański, *Przed nieznanym trybunałem* (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• omówić funkcje, jakie – według autora eseju – pełniły obozy koncentracyjne	• wyjaśnić, dlaczego autor nazywa czyn franciszkanina *wstrząsającym przełomem*	• porównać esej Jana Józefa Szczepańskiego z wierszem *Ocalony* Tadeusza Różewicza	• porównać język eseju Jana Józefa Szczepańskiego z językiem prozy Tadeusza Borowskiego
92. Nawiązania – Irit Amiel, *Spóźniona* (wybór)	• omówić treść utworów • wskazać bohaterów wierszy	• omówić kreację bohaterki wiersza *Ona* • rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić	• omówić funkcję ubioru w wierszu *Ona*	• zinterpretować tytuł *Egzamin z Zagłady* • wypowiedzieć się na temat obowiązków	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wierszy

		ich funkcję		przedstawionych w wierszu *Egzamin z Zagłady*	
93. Nawiązania – Zyta Rudzka, *Ślicznotka doktora Józefa* (fragmenty)	• omówić treść fragmentów powieści	• scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu • wypowiedzieć się na temat kreacji Pani Czechny	• omówić stosunek Pani Czechny do siebie i swoich doświadczeń wojennych	• wskazać podobieństwa pomiędzy pensjonariuszami domu pomocy społecznej a więźniami obozu koncentracyjnego	• omówić funkcję opisów cielesności we fragmentach powieści Zyty Rudzkiej i opowiadaniach Tadeusza Borowskiego
94. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
95. i 96. Rzeczywistość łagrów w *Innym świecie* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść tekstu • wymienić kolejne elementy systemu opresji w ZSRR • opisać rzeczywistość obozową	• scharakteryzować opisaną w tekście Wielką Przemianę więźnia • omówić funkcje i znaczenie poszczególnych instytucji obozowych • omówić hierarchię panującą w obozie	• zaprezentować obóz jako instytucję wychowawczą • omówić mechanizmy obronne więźniów	• dokonać analizy przedstawionego w tekście stopniowego pozbawiania więźnia człowieczeństwa	• omówić kontekst biograficzny utworu
97. Problematyka moralna *Innego świata* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować bohaterów utworu	• omówić relacje pomiędzy więźniami • omówić postawy więźniów, którzy dali się całkowicie upodlić • omówić postawy więźniów, którzy podjęli próbę zachowania człowieczeństwa	• zaprezentować obóz jako system utrzymywania więźniów tuż poniżej granicy człowieczeństwa • porównać sposoby ukazania więźniów w *Innym świecie* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego i w utworach Tadeusza	• zinterpretować rozdział *Upadek Paryża*	• dokonać analizy procesu reifikacji

			Borowskiego		
98. *Inny świat* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego – literatura piękna czy literatura faktu? (lektura obowiązkowa)	• zdefiniować literaturę faktu • zdefiniować literaturę piękną	• wskazać cechy literatury faktu w utworze • wskazać cechy języka świadczące o przynależności utworu do literatury pięknej • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję	• omówić znaczenie klamry kompozycyjnej utworu	• wskazać różne płaszczyzny interpretacji tekstu: psychologiczną, polityczną, socjologiczną, filozoficzną, etyczną	• dokonać analizy językowej fragmentów rozdziału *Ręka w ogniu*
99. Nawiązania – Gieorgij Władimow, *Wierny Rusłan. Historia obozowego psa* (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• omówić relację pomiędzy panem a psem • nazwać emocje Rusłana	• zaprezentować rolę, jaką Rusłan odgrywał w łagrze • opisać świat łagru widziany oczami psa	• zinterpretować historię Rusłana jako metaforę systemu totalitarnego	• zaprezentować Rusłana jako kata i ofiarę
100. i 101. Historia deformuje, pamięć ocala – *Zdążyć przed Panem Bogiem* Hanny Krall (lektura obowiązkowa)	• omówić treść tekstu • omówić historie poszczególnych ludzi, na których koncentruje się Marek Edelman • wymienić postacie historyczne, o których jest mowa w tekście	• wskazać w relacji Marka Edelmana wydarzenia istotne z perspektywy historycznej i te pomijane w raportach	• wskazać różnice pomiędzy wielką a małą historią • przedstawić sposób mówienia przez Marka Edelmana o Mordechaju Anielewiczu • omówić sposób relacjonowania w tekście wydarzeń i funkcję komentarzy Edelmana	• wypowiedzieć się na temat sposobu mówienia przez Edelmana o sobie i swojej roli po powstaniu	• omówić mechanizm pamięci w kontekście nawracania motywów w tekście
102. O śmierci, życiu i Panu Bogu – *Zdążyć przed Panem Bogiem* Hanny Krall (lektura obowiązkowa)	• omówić powody wybuchu powstania w getcie przedstawione przez Marka Edelmana • zaprezentować różne sposoby mówienia o śmierci w tekście	• zaprezentować funkcję Marka Edelmana w getcie i omówić jej wpływ na bohatera • zaprezentować sposoby postrzegania Boga przez bohaterów tekstu	• przedstawić sposób mówienia o życiu w kontekście operacji serca • omówić wpływ doświadczeń życiowych człowieka na sposób postrzegania przez niego	• zinterpretować zakończenie tekstu	• zinterpretować znaczenie współistnienia w tekście dwóch płaszczyzn czasowych

			Boga		
103. Nawiązania – Wojciech Tochman, *Jakbyś kamień jadła* (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• wskazać cechy reportażu w tekście • scharakteryzować doktor Ewę Klonowski • omówić sposób identyfikacji zwłok	• porównać fragmenty reportażu Wojciecha Tochmana ze *Zdążyć przed Panem Bogiem* Hanny Krall • omówić funkcję przestrzeni, w której jest dokonywana identyfikacja zwłok	• dokonać analizy języka relacji	• omówić kontekst historyczny reportażu Wojciecha Tochmana
WOJNA I OKUPACJA – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
***105.** Tabu językowe	• zdefiniować pojęcie *tabu* • wymienić obszary podlegające tabu • wyjaśnić, na czym polega tabu językowe • wymienić strategie unikania języka nieakceptowanego społecznie	• wyjaśnić, jak zmieniały się zakres i znaczenie tabu • wskazać zjawiska wpływające na przemiany tabu	• podać przyczyny tabuizacji • wskazać relacje pomiędzy tabu a sytuacją komunikacyjną • nazwać podane strategie unikania tabu	• używać języka zastępczego w celu uniknięcia tabu językowego • omówić konsekwencje łamania tabu	• wskazać przykłady łamania tabu w mediach i kulturze
***106.** Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• wykorzystywać wiedzę językową przy analizie tekstów literackich
WOJNA I OKUPACJA – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
***107.** Interpretacja porównawcza	• wymienić cechy charakterystyczne interpretacji porównawczej • zaprezentować dwa sposoby porównywania utworów	• wskazać obszary, które trzeba wziąć pod uwagę podczas porównywania utworów • omówić kompozycję interpretacji porównawczej	• wskazać obszary podanych tekstów ważne dla analizy porównawczej • sporządzić plan kompozycyjny analizy porównawczej • ustalić zasadę, według	• dokonać analizy przykładów interpretacji porównawczych • zredagować analizę porównawczą	

		• sporządzić plan odtwórczy interpretacji porównawczej	której zestawiono teksty		
WOJNA I OKUPACJA – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
108. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty

Autorka: Magdalena Lotterhoff